

© 1997 Dorthe Refslund Christensen

og Gyldendalske Boghandel

Nordisk Forlag A.S., Copenhagen

Grafisk tilrettelægning og omslag:

Carsten Schiøler

Kopiering fra denne bog

må kun finde sted på institutioner,

der har indgået aftale med COPY-DAN

og kun inden for de i aftalen

nævnte rammer.

Bogen er sat med Bembo

hos NB PrePress, København

og trykt hos

Nordisk Bogproduktion A.S., Haslev

Printed in Denmark 1997

ISBN 87-00-24078-8

L. Ron Hubbard Library takkes

for tilladelse til at reproducere

det copyright-beskyttede billede på side 36

samt illustrationen på side 53.

Billedet side 121 Copyright © Scientologi Kirken Danmark

Udgivet i samarbejde med

RENNER, Research Network on New Religions,

under Statens humanistiske Forskningsråd.

Menneskets fundamentale livsbetingelser

Overlevelse, som i dianetikken spillede en afgørende rolle som menneskets primære drivkraft, findes også i den scientologiske idéverden, dog er overlevelsens betydning blevet nyfortolket. Det hedder sig derfor, at det mål, som er grundlæggende for al menneskelig aktivitet, *tilsyneladende* er overlevelse.¹³⁹ Overlevelse defineres som en drivkraft mod at vedvare at eksistere gennem materie og energi, i tid og rum, dvs. gennem det fysiske univers. Overlevelse hænger således sammen med det fysiske univers og fællesuniverset. Den *tilsyneladende*, der inden for scientologien knyttes til menneskets overlevelseshandling, er et led i den værdiladning, som ligger bag hele Scientologys religiøse filosofi og bag den frelsesmodel, scientologien tilbyder, hvor theta-MEST-teorien er grundlæggende. (For en model af den gennemgående værdiladning, se SCIENTOLOGIENS DUALISME – EN MODEL).

Tre eksistensbetingelser er knyttet til overlevelseskampen i det fysiske univers: at *være* (engelsk: be), at *gøre* (engelsk: do) og at *have* (engelsk: have).¹⁴⁰ At *være* betyder at vælge sig en identitet, fx et navn, en profession eller et udseende. At *gøre* betyder at handle, at fungere, opnå mål, opfylde hensigter eller på anden måde at forandre ting. At *have* betyder at eje eller være herre over objekter, energier eller rum. Scientologien betragter livet som et spil, hvor menneskets evne til at spille spillet er lig med evnen til at overleve i det fysiske univers. For at kunne spille spillet godt nok må man kunne antage en passende form for identitet for at kunne handle fornuftigt for derigennem at kunne besidde. De tre faktorer er ikke lige væsentlige: Det er vigtigere at være end at gøre, ligesom *gøren* er vigtigere end at have. Hos de fleste mennesker er værdien af

de tre faktorer dog byttet rundt, sådan at mennesker tror, de må besidde for at kunne handle, og først i tredje række kommer da væren.¹⁴¹ Denne prioritering skal ses i forlængelse af den omstændighed, at de fleste mennesker har valgt at lægge deres kræfter i det forkerte univers. Heraf følger at mennesket må hænge fast i den lidelsesfulde tilsyneladende handlingscyklus og fortsat kæmpe for at overleve.

De 8 dynamikker

Hvor dianetikken opererede med 4 dynamikker, inddelte scientologien livets primære motivatorer i 8 dynamikker.¹⁴² Af disse udgør dianetikken 4 de første. Dianetikken formulerede overlevelsedyamikken som den drift mod overlevelse, der ligger i alle menneskets handlinger. Hubbard genfortolkede dette aspekt i sin udvikling af scientologien, sådan at nøgleordet bliver *eksistens* i stedet for overlevelse. Hubbard forklarede dette ved, at efterhånden som „videnskaben“ udviklede sig, blev det klart, at overlevelsen kun er tilsyneladende, og kun ét aspekt af eksistensen.¹⁴³

De 8 dynamikker er: 1. Selvets dynamik (individet), 2. Familie- eller sexdynamikken (forplantning/reproduktion), 3. Gruppedynamikken (enhver gruppe, fx nation, skole, samfundet), 4. Menneskehedens dynamik, 5. Dyre- eller naturdynamikken, 6. Det fysiske univers' dynamik, 7. Den åndelige dynamik, 8. Uendeligheds- eller Guds dynamikken. Ingen af de 8 dynamikker er vigtigere end andre, men de spiller ikke den samme rolle i alle menneskers liv. Et individs evne til at være, gøre og have inden for hver enkelt dynamik afspejler individets evne til at leve.¹⁴⁴ Et individs stærke og svage sider kan således aflæses ved at iagttage hans eller hendes deltagelse i hver af dynamikkerne.

Mennesket – et sammensat væsen

Det scientologiske menneskesyn eller antropologi (af græsk: læren om mennesket) udvikles og fremlægges side om side med udviklingen og fremlæggelsen af nye principper for *Scientology-auditing*. Hver bog præsenterer derfor menneskesynet set i forhold til et særligt aspekt af de kosmologiske eller frelsesmæssige ideer. Mens mennesket gennem hele scientologiens religiøse formationsperiode (1952-56) betragtes som et sammensat væsen, finder der en udvikling sted, både når det angår de enkelte deles karakteristika, deres indbyrdes relation, og sprogbrugen omkring dem.¹⁴⁵

Den følgende fremstilling dækker de ideer om mennesket og dets bestanddele, som blev den endelige.¹⁴⁶

Thetanen

Mennesket, homo sapiens, består af tre dele: Thetan (ånd), sind og krop.

Scientologien skelner mellem et menneske, som er sammensat, og en person eller et individ, som er en enhed. Thetanen er individet. Man taler således ikke om „min Thetan“; man siger „jeg“. Thetanen er den individuelle bevidsthed, mennesket har om sig selv; menneskets *ånd*, som er udødelig.

På samme måde, som vi kan se en værdiladning i de kosmologiske forestillinger, hvor det åndelige, individuelle theta-univers er overordnet MEST-universet, gælder det for Thetanen, at *han* (Thetanen omtales altid som han) er den vigtigste, overordnede del af mennesket. Uden ham ville arten menneske ikke være arten menneske, men uden kroppen og sindet ville Thetanen stadig have liv.¹⁴⁷

Thetanen kan befinde sig i forskellige positioner i

forhold til kroppen: Fuldstændig adskilt fra kroppen (ja, endog adskilt fra dette univers), tæt ved en krop, som Thetanen har kontrol over, i kroppen (i kraniet) eller borte fra kroppen uden mulighed for at kunne nærme sig den. Den bedste placering for Thetanen, når det drejer sig om menneskets velbefindende, vil være tæt ved en krop, som han har kontrol over, fordi Thetanen i denne position kan kontrollere kroppen uden at være bundet af den.¹⁴⁸

I afsnittet THETA-MEST-TEORIEN OG SCIENTOLOGY nævnte jeg begrebet theta body som et af de perspektiver, Hubbard omtalte i bogen *Science of Survival*, men som ikke blev udviklet før senere. Theta body er netop én af de betegnelser, som anvendtes om Thetanen på et indledende stadium i Scientology's religiøse udviklingshistorie.¹⁴⁹ I 1952 i bogen *Scientology. A History of Man* brugte Hubbard både navnet *theta being*¹⁵⁰ (på dansk: theta-væsen) og Thetanen. I øvrigt er det interessant at Thetanen på et tidligt tidspunkt blev identificeret som det analytiske sind.¹⁵¹ Da dianetikken opfatter dette sind som den ypperste enhed i mennesket, som den rationelle opmærksomheds centrum, har man forestillet sig menneskets ånd i forlængelse af denne.

Sindet

Sindet beskrives som den enhed, der omfatter kommunikation og kontrol, og som står mellem Thetanen og hans omgivelser.¹⁵² Som det har været nævnt, er der en del usikkerhed i scientologiens formationsfase om forholdet mellem den nye religiøse filosofi, Scientology og terapien dianetik, en usikkerhed, der giver sig udslag i skiftende terminologi og forskellige omfortolkninger af centrale begreber. Forholdet mellem dianetikken og scientologien synes dog i dag afklaret: Ifølge Scientolo-

gy er dianetikken suveræn på sindets område, mens scientologien beskæftiger sig med mennesket som åndeligt væsen (se afsnittet SCIENTOLOGIEN OG DIANETIKKEN). En scientologisk forklaring af sindet og dets funktion indebærer derfor en henvisning til Dianetikbogen, som stadig regnes for autoritativ på sindets område.

Det menneskelige sind består af tre dele: Det analytiske, det reaktive og det somatiske sind. De karakteristika og funktioner, som Dianetikbogen beskriver i forhold til de to førstnævnte sind, er forblevet stort set uændrede frem til i dag, men der er sket en udvidelse og en nyfortolkning i forhold til det somatiske sind.

Det somatiske sind kaldes også *GE-væsenet* eller blot *GE*.¹⁵³ GE står for *Genetic Entity* (på dansk: den genetiske enhed); ved dette navn betones den betydning, GE har for mennesket, fordi det er den enhed, hvori alle genetiske informationer ligger, dvs. optegnelser fra kroppens totale fysiske udviklingshistorie. Alle udviklingstrin er registreret i den genetiske enhed, fra den gang hvor mennesket var et éncellet væsen og til den nuværende fysiske form, homo sapiens. Alle de eksistensvilkår, som mennesket har været underlagt i evolutionsforløbet bæres som optegnelser i dette sind og kan påvirke kropsreaktionerne. Disse kaldes engrammer på den genetiske linie.¹⁵⁴ (For en uddybning af GE, se afsnittet TIDSSPOR).

Kroppen

Ligesom det fysiske MEST-univers i det scientologiske værdihierarki er underordnet theta, gælder det i forhold til menneskesynet, at kroppen er den laveste del. Theta har gjort sig afhængig af MEST, og på samme måde har mennesket som åndeligt væsen, Thetan, iden-

tificeret sig så meget med kroppen, at individets eksistensbetingelser er ugunstige.

Kroppen beskrives slet og ret som en motor bestående af kul og ilt, som drives ved en bestemt temperatur, eller som en besjælet grøntsag.¹⁵⁵ Den kan absolut ingenting, hvis ikke en anden enhed driver den. Denne anden enhed kan være GE eller Thetan eller begge i fællesskab.

Den opfattelse af mennesket, som ligger i scientologien, er velkendt. Inden for mange religioner opererer man med en opdeling af mennesket i henholdsvis krop og sjæl. Kroppen er det forgængelige, mens sjælen er det uforgængelige. Et eksempel på en sådan opdeling kunne være de indiske hinduistiske samkhyaskolers idé om en oprindelig dualisme mellem *purusha*, sjælen eller de evigt åndelige elementer, og *prakriti*, materien. Ifølge denne idé tror mennesket fejlagtigt, at sjælen er fanget i materien, og gennem øvelser og meditation må mennesket erkende den oprindelige *kaivalya*, som er den sande separation af de to.

Tidsspor

Dianetikens ideer om menneskets tidsspor er som flere andre af dens bestanddele nyfortolket, og udgør i scientologien et af de bærende metafysiske elementer. I forhold til dianetikens forestilling om tidssporet som den samlede mængde af engrammer fra menneskets undfangelse til dets død, er Scientologys tidsspor (på engelsk: *timetrack* eller *wholetrack*) næsten uendeligt i udstrækning. Tidssporet omfatter egentlig to spor: 1) en komplet optegnelse af samtlige hændelser i hele menneskets fysiske udviklingshistorie (*GE-linien*). Fra mennesket som fysisk form var et éncellet væsen og frem til den nuværende form, *homo sapiens*. 2) Thetanens linie

(*theta-linien*), dvs. alle de oplevelser, Thetanen har været udsat for i samtlige af de inkarnationer, han har gennemlevet, i *mellemlivene* (se nedenfor) og i livet uden for denne planet. Ideen om tidssporet og de optegnelser, som findes på det, er en udvidelse af tanken om engrammerne, som var dianetikens bærende element. Alle hændelser har i større eller mindre grad en indflydelse på menneskets evne til at leve, fordi de restimuleres på forskellig vis. Hvor Dianetik-auditing som mål havde at eliminere engrammer, er scientologiens mål at fjerne ladningen på tidssporet, således at mennesket kan restaureres som fuldt dualt åndeligt væsen (se afsnittet SCIENTOLOGY – EN FRELSERELIGION).

Den mest omfattende af Hubbards redegørelser for tidssporet findes i bogen *Scientology. A History of Man* fra 1952, og den indledes sådan: „Dette er en koldblodig og faktisk redegørelse for dine sidste 60 billioner år“.¹⁵⁶ Tidssporet for denne planets vedkommende, når det angår de fysiske former, er anslået til cirka 60 billioner år. Theta-linien er meget ældre; der findes beretninger om tidligere liv på fremmede planeter så langt tilbage som 468.000.000 år.¹⁵⁷ Dog er theta-linien for denne planet, dvs. fra den første inkarnation, hvor Thetaner gik ind i MEST-kroppe, langt yngre, nemlig cirka 70.000 år.¹⁵⁸ Der findes GE-linier på andre planeter (*extraterrestriale GE-linier*), men disse er knyttet til fysiske former på andre planeter, og har ikke betydning for mennesket.¹⁵⁹

Beretningen om tidssporet sætter fokus på de to forskellige linier og på forholdet imellem dem. Ethvert menneske bærer begge linier, mens fx dyr kun har GE; i dyr er GE den højeste enhed. Både GE-væsenet og Thetanen er udødelige, og de „træder ind på linien“ før undfangelsen,¹⁶⁰ dvs. at deres færden er *cyklisk*. Når en krop er død, forlader de den og træder ind i en ny